

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetési ár:
Egy évre 8 kor., Negyedévre 2 kor. —
Fél évre 4 kor., Egy évre 8 kor.,
Tanulóknak és jegyzőknél egy évre 3 kor.,
Szűkebb körben megjelenik szedden és pénteken

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Celldömök, Dömöki-utca, Csomás ház — Hirdetéseket
felvesz a kiadói hivatal és örv. Zsigmond Istváné
könyvkereskedése

„Alljunk meg egy szóra“!

Igenis alljunk meg! De ez alkalommal nem a meddő politikai beszélgetésről. Sokkal többet várunk már az országról, sem hogy kedvünk volna ez alkalommal az elmondandókba politikai céllal keverni, csak egyszerűen utálunk azokra a híresztelésekre, mely szerint a legközelebb a törvényhozás elé kerül a községek adminisztrációjának államosítása és így el fogunk érkezni ahhoz az időponthoz, amikor Magyarországon lesznek „magyar királyi állami“ falvak és ezekben a magyar királyi falvakban nyoma sem lesz a társadalmi tevékenységnek, mert mindenre rá fogja tenni a hivatalos apparátus a maga bürokratikus bélyegét.

Szomorúan állapítjuk meg ezt a tényt, mert hiszen a magyar falvakban csak a legutóbb kezdett ébredni a társadalmi tevékenység, csak a legutóbbi évtizedekben indult fejlődésnek a szövetkezés és egyesülés erejéből fakasztott intézmények láncolata, melyekre az új rend tervezői tüget sem vetnek, sőt a tervbevett közügyi adminisztráció államosításával kapcsolatban mintegy ellenszerről iparkodnak gondoskodni abban a tekintetben, hogy a magyar falvak kis embereinek társadalmi tömörülése elé a jövőben mesterséges gátak emeltessenek.

Azokban a tervekben ugyanis, melyek a faluk közigazgatásának államosításáról

szólnak, nem látjuk beillesztve azokat az intézkedéseket, melyek kötelességvétegyek a leendő állami közegeknek, a falvak lakóinak társadalmi tömörüléseinek előmozdítását. Nem látjuk az államosítási törvények tervezet paragrafusai között a legnagyobb szociális jelentőséggel bíró közegészségügyi mikénti megjavításának lerakott alapjait!

Meg kell állapítanunk ugyanis, hogy míg a köz-múlt évtizedekben a nép gazdasági szervezkedések érdekében és igen nagy részben a községek vezetésére hivatalos segédelmével és közreműködésével, határozottan szép eredményeket értünk el, a múlt utolsó néhány napokban az ország minden részéből a fővárosba sereglett és az „Országos Központi Hitelesítő Bizottság“, valamint a „Hangya“ szövetkezet kebelébe tartozó vidéki szövetkezetek vezetői előtt ismeretes; és immár százmilliókról szóló hiteles kimutatások is igazolják, addig szomorúan kell konstatálnunk, hogy a közegészségügyi fejlesztése, a közegészségügyi javítása, az orvosok munkájának méltányolása, különösen pedig a mindent célzó társadalmi alakulások támogatása terén mind a mai napig semmi sem történt.

Elrémít az erre vonatkozó bizonyítékunk! Most tessék közéjé illetékes helyeken az ország sorozó járásainak eredményeit. Megdöbbenéssel állapítják meg ezek a jelentések azt, hogy csak igen ritka az országban az a terület, ahol a sor alá

állított ifjuság 50% án felül akadt alkalmas, egészséges, fegyverbíró egyén. A legtöbb helyen, — mint tudjuk az idén nem is oly nagyon szigorú orvosi vizsgálatok — a megvizsgált fiataloknak legfeljebb harmadrészt, esetleg negyedrészt, sőt sok helyen még ennyit sem találunk egészségesnek. Vajon mi lehet ennek az oka?

A magyar nép folyton degenerálódik. Egésztelenül él, egészségtelenül táplálkozik, betegségében pedig a legtöbb helyen még ha akar sem tud szakszert és kifogástalan gyógykezeléshez jutni. Hát nem megdöbbentő jelenség ez?

Orvosaink helyzete rendezetlen, a vidék közegészségügye ellátásához kevés az orvos, az állam folyton azt hangoztatja, hogy ezen bajok megjavítására ezidőszent nincs kellő anyagi ereje! Hát legalább legyen jóindulata ahhoz, hogy támogassa és kedvezményezze az olyan irányú társadalmi tömörüléseket, melyek például magánegyesülete betegsegélyező egyesületek formájában volnának a nép között életrehatóak.

Az államilag megalkotott munkabetegsegélység is reviziora szorul és mind ezen téren alig észlelünk illetékes kezdeményezéseket, bár a leghitelesebb szakértők a magyar orvosok ugyancsak keményen dörgik már fülsze az erre hivatottaknak a mai állapotok tarthatatlanságát.

„Alljunk meg tehát egy szóra“ és

Fehér Zsuzsi.

Írta: Kondoros Csárgár.

Nagyon sok szerelmi drámának hőseit látam a sorompó elé lépni. Csupa csemevész, degenerált alak, nyüzszelt suszterlegények, zavaros természetű fodrászsegédek, imbecill kereskedelmi alkalmazottak, kiknek lelki szervezetében a kultúrából csak ártalmas anyagok kerültek, kiknél rögeszmevé fejlődött az az önző gondolat, hogy a nő, a kit választottak, szeretni tartozik őket. Ha annak a szerencsétlen teremtesnek a vonzalma elfordul tőlük, akkor a gyenge elméjük alattomoságával rálesnek és megölik.

Csaba Kis Mihály a tehetős vőlegény az utolsó időben huzza-halasztotta a lakodalom idejét. Fehér Zsuzsi már unni kezdte a dolgot, kérdőre vonta Csaba Kis Mihályt:

— Mondja csak kelmed, miért huzza ugy ki az időt, mint a gazdaasszony a rétestésztát?

Csaba Kis Mihály őszintén válaszolt:

— Igazat szólva, csakis amiatt a Cserjesz fiu miatt.

Mi baja van azzal? — kérdezte Zsuzsi türelmetlen mozdulattal.

— Hat tudod, az a fiu, mi türes-tagadas, a te szeretőd volt.

— Hát aztán? Tudta azt kelmed előbb is.

— Tudtam hát, uem is panaszolom, de az a fiu most dühös, még forr benné a harag, aztán nagyon hirtelen indulat.

Zsuzsi csipőre tette a kezét és gonyosan kérdezte:

— Talán bizony fél tőlem kelmed?

— Csaba Kis Mihály az óvatos, körültekintő ember módjára válaszolt:

— Jobb fejni, babam, mint megjedni.

Zsuzsi kedvetlenül rázta a fejét, felbigyesztette az ajkát.

— A Feri nem fél kelmedtől, hát akkor, mit fél kelmed tőle? Annak is egy elete, egy halála van, mint kelmednek.

— A Feri is más én is más vagyok! — vágta ki a természetes vőlegény mellét feszítve.

Zsuzsit előtötte az epe, a keble veszedelmesen hullámzott.

— Persze, hogy más! — kiáltotta. Aztán nyugodtságot erőltetett és így folytatta:

Ide hallgasson, Csaba Kis Mihály uram, csak annyi a mondanivalóm, hogy nem szeretem én a felős embereket. A Feri is azért szeretem, mert nem félt se Istentől, se embertől. Nem vagyunk mi egymáshoz valóik, nem kell maga nekem, ha megannyi is a tehene, lova, ökre. Mit ér a, ha nincsen bátorsága. Isten alda meg! Mehet az utjára, majd szólok a Ferinek, hogy ne bántsa kelmedet.

— Vigyazz, Zsuzsi, hogy mit beszéls! Megbánod meg.

— Banja a kutya! Nincs nekem egyebb megbanni valóm, csak az, hogy a Feri elhagytam. Azt fogom csak banni mindhalálig. Értette?

Harmadnapra vasárnap volt. Fehér Zsuzsi kicsipte magát a legszebb ünnep ruhájába és gyalogosan indult ki arra a pusztára, a hová Cserjesz Feri bereslegénynek állott be. Ugyanaz az ispan fogadta fel, a kire rasztotta a puskát.

Kihivatta Cserjesz Ferit a nagy szénbogyóházhoz. A rabviselt betyárfiu odállt a cifra leány elé.

Kóser

éttermemben minden időben a legjobban és legolcsóbban lehet étkezni.
Naponta friss, virsli és kolbászaru, reggeli és oszonna-kavé
Bankettek és lakodalmak rendezését jutányos áron elfogadom.

IIUNGARIA ált. biztosító r.-t.

(Részvénytőke 6 000,000 kor. Szervezési alap 1.200,000 korona.)

KERÜLETI ÜGYNÖKSÉGE

GRÜNFIELD MŰLŐPNÉL

A társaság kártelen kívül áll és az élet, tűz, baleset, szavatossági, betöréses-lopás elleni, üveg- és állatbiztosítási ágazatokat műveli

Olcsó díjak!

Modern feltételek

Kártelen kívül!

Celldömök, Sági-utca 2. szám.

vessünk véget ennek az antiszociális helyzetnek, induljon meg az akció alulról a falvakban és a városokban egyaránt, szervezzük meg a közegészségügyi szolgáltatásban álló társadalmi intézményeinket, kórházegyesületeinket, a mint erre olyan gyönyörű példákkal szolgált a modern nyugatfés az „egyesült erővel” jelszavában szerzett erővel kényszerítsék cselekvésre a magyar törvényhozást is, a magyar nép közegészségügye érdekében való korszakalkotó cselekvésekre.

Rendezik a cigányügyet.

A cigányügy rendezése régi és állandó problémája a kormányoknak. Ajelen kormány kormány biztost nevezett ki a kérdés tanulmányozására. Ez a kormánybiztos Feszty Béla min. osztálytanácsos, a ki a következőleg nyilatkozott a cigánykérdésről:

Két főszempontot tartunk szem előtt ennél a nagyhorderejű kérdésnél:

1. A korbolás teljes rendezését.

2. Polgárosítani a cigányokat.

Az ehhez vezető módokat már megtárgyaltuk és erős a reményem, hogy ennek sikerrel fogunk érvényt szerezni a gyakorlatban.

Etikai alapon kell ezt a kérdést megoldani és csak akkor, midőn ezzel szemben ellentétet találunk, szabad az államhatalomnak erejét gyakorolni a renitensekkel szemben, mert bizony elismert dolog, hogy a cigányok tulteszik magukat mindenben. Ismerem a cigányok lélektanát. Tudom, hogy melyek azok a formák, a melyekkel mégis lehet rájuk hatni.

Hazát, illetékességet és létfentartást kell biztosítani a cigányoknak és csak aztán szabad őket, ha tovább is makcskodnak, büntetni. Anyakönyvi viszonyok szorult mindenekelőtt teljes rendezésre. Ezt célozza az elkészítés alatt álló törvényjavaslat, melynek kidolgozása igen nagy nehézségekbe ütközik, mert vigyázni kell itt nagyon. Minden eshetőségnek számba kell itt jönni, nehogy kudarcot valljunk vele. Egységes közigazgatásunknak moat már nagyon sok támogatója van, amelynek segítségével a remélt eredményt elérhetjük. Nagyszámú gyermekmenhelyeinket legfőbb segítő társunknak tartjuk e kérdésben. Szóval nagy aparáttal megyünk neki, a cigányügy végleges rendezésének.

Kivételes törvényhatalom alkalmazását sem mellőzhetjük. És azonban a humanizmus

legmagasabb mértékét fogja magán viselni. Szóval nem olyan nagy formát választunk majd mint 1802-ben Napoleon, a ki tudvalegőleg a cigány ügy rendezését úgy vélte megoldani, hogy valamennyiüket felrakta egy hadihajóra és kivitte őket Afrikába. Azóta természetesen ismét vannak cigányok Franciaországban éppen úgy, mint Angliában.

Magyarországon az 1893. évi cigánynépszámlálás idején összesen 274 000 cigány volt. Ezek közül: lándó kóbor 10.000, fél kóbor 2200, letelepedett 242.000.

A letelepülés most már állandó jelleget öltött. A letelepültekkel természetesen már sokkal kevesebb a baj, mert a letelepülés helyein erősen vigyáznak rájuk a közigazgatási hatóságok. A radikális megrendszabályzás főleg a kóbor és a félkóbor cigányokra fektetett nagy súlyt. Természetesen nem hagyja a törvényjavaslat figyelmen kívül a többieket sem.

A törvényjavaslat komoly feldolgozás alatt áll és ha a politikai viszonyok is megengedik, úgy annak az őszre már látható jele lesz.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Milló

hiteles bizonyítvány privátok és orvosoktól a

K A I S E R -

főle mellkaramelláról, mely

Köhögés

rekedség kataruss és nyálkásodás ellen a legbiztosabb és a legjobban ható gyógyszer.

Kapható:

Vesprémben: Incae Kálmán. Devecserben: Balogh Mihály. Cellőmüllőkön: Biscsiky Ödön, Szentgálon: Wolf Béla gyógyszerárban.

— Mi jót hostál Zsuzsi? — kérdeste nyájasan.

— Magamat, — hangzott a leány válasza.

— Aztán kinek hostál magadat?

— Neked.

Cserjes Feri a fejét rázta.

— Nekem? Nem lehet az, Zsuzsi, el vagy te már igerve másnak. Olyan ember lesz az urad, a ki tebbe-vajba fűrösztet, nálam meg a lebbencseles is szűken kerül.

— Nem kell nekem az ember! — mondotta Feher Zsuzsi a fejét felemelve.

— Aztán miért nem kell ilyen egyszerre? — kérdeste Cserjes Feri gyanakodva.

— Aztért mer fél tőled.

A legény nagyot nézett, a szája is nyitva maradt.

— Fél tőlem? Mit beszélsz, te Zsuzsi. Hát mit fél, mért fél? Nem bántott engem egy rossz szóval se, nem nyult hozzám egy ujjal se, mért bántanám én? Ej Zsuzsi rossz csont vagy te, ide jársz ki a pusztára engem bolondá tenni.

— De isten ucsaje ugy van!

— Igazán ejnye, ejnye, hát akkor tökéletlen ember, akkor én mondom ne menj hozzá.

Nagyot nevetett.

— Még ilyet, hogy fél tőlem! Haha! Ezt se hallottam még, hogy meglett ember féljen a másiktól.

Olyan hihetetlenül rázta a fejét, mint a ki a legvastagabb abszurdumot kénytelen hallgatni. Feher Zsuzsi pedig feltette a kérdést:

— Azt elveszel-e engem, Feri, a ki úgy megcsufoltalak?

A legény egy percig viaskodott magával,

aztán rávetette szemeit és csak ezt a rövid szót tagot mondotta:

— El!

Néhány év mulva más törvényszékhez kerültem bírónak és több, mint husz esztendő után egy utazás alkalmával jutottam abba a faluba, a hol Feher Zsuzsi lakott. Az öreg falusi bíró rám ismert és beszédbe elegyedtek.

— Meg van-e még Cserjes Feri? — kérdeztem.

— Hogyne, — sietett a falusi bíró válaszolni, — az ott a háza, a hol a kerítés mellett az a sok bokros istenfűve van.

— És ki a felesége?

— Az a ki volt, a Feher Zsuzsi, nagy fiuk van már azoknak, az idén kerül sor alá.

Nem tudtam egy kérdést elfojtani.

— Mondja csak, bíró uram, aztán nem éreztetik a Cserjesekkel itt a falusi népek, hogy az asszony kikapós volt a férfi meg rabviselt?

Az öreg bíró rószszalólag rázta a fejét, hogy ilyet kérdezhettem?

— Már megkövetem nagyságos uram, akkor igazán nem volna bennünk egy csópp emberiség, ha egy szót is mondanánk nekik, miután becsülik magukat. Olyanra gondolni sem szabad.

Megvallom — fejezte be az öreg törvényszéki elnök — némi restelkedést éreztem a falusi bíró kijelentése nyomán. Eszembe jutott, hogy mikor a bírói székbe ültem, mint lopódzott a lelkembe mindannyiszor elfogultság, gyau és ellenszenv, valahányszor olyan ember került elébem, kiről tudtam, hogy rovtimultu...

H I R E K

Pillanatfelvelek.

Csendes eső permetezik

ott künn az utcákon és az éjszakai szél odapaskolja a kövér, duzzadt esőcseppeket az ablaktáblához. Valahol messze a Bakony ölen elindult egy gyöngye szellő s mire ideért hozzánk, hatalmas viharrá növekedett. Ott leim a rengeteg melyén még szelid szeretettel simogatja a százasod fűriasokot s enyelegve játszik a pattanó rügyekkel, az előbujó zöld levelekkel; erre már vad dühvel szakgat, tördel minden utjába kerülő tárgyat, gyökereitől csavar ki fiatal fákát a földből s pokoli gonykacajjal száguld el a város felett. Egy-egy pillanatra elhallgat, mintha erőt gyűjtene a további rohamra, aztán még adásabb haraggal ront neki az utjába kerülteknek.

A kávéházban hallgatom az elemeknek ezt a dühös csatorázását. Ejfél közeleg s almosan gubbaszt egy-két vendég, a kik félnek nekiindulni a viharos éjszakának. Az egyik sarokban kopott alak könyököl a fehér márványasztalra és lelektelenül, fásult arccal hallgatja a vihar tombolását. Klaszikus szép arcán valami titkolt fájdalom arnya borong, valami nagy lelki szenvedés, a mi idő előtt elhervasztotta az arcát s mély barázdákat vont rá. Ó maga összeseroskadt az életküzdőlemben, ruháját elnyitte az idő, de a nyakkendője az kifogástalanul tiszta, valami drága fehérselyem anyagból készült s raffinált eleganciával van csokorra kötve; olyan furcsa hatást kelt bennem ez az éles, ríktő diszsonancia, sehogysem illik a viharvert, szinehagított ruhához az a finom, nagyszerűen elegáns nyakkendő. És a mint el-elnezem ezt a kopott, bizonyosan sok vihart átél embert, a mint faradt tekintettel, lélektelenül bámul bele a semmibe, egyszerre leperer szeméből egy könnyesepp a fehérselyem nyakudőre, csak egyetlenegy pici, forró könnyű és lázu, sötét folt marad utána. Milyen finom, milyen érzékeny egy ilyen darab selyemrongy; akár a lélek. A meleg, édes emberi lélek, a mely felsajog a sors kemény ostorcsapásai alatt, a valami indulatosan vad vihar száguld végig rajta, mint valami megduzzadt, hömpölygő folyamot az esti orkán, a mely tarajos barázdákat szar a fodros hullámok között. A lélek, a melyen hosszú, sötét foltot hagy a szenvedés, akár az az egyetlen pici, forró könnyesepp azon a fehérselyem nyakkendőn...

Husz Ferenc.

— **A püspök utazása.** Mikes János gróf megyéspüspök a mult szombaton este Boda János dr. kananok kíséretében hosszabb külföldi utra indult. A püspök külföldi utjárát május hó 9-én érzékiz vissza.

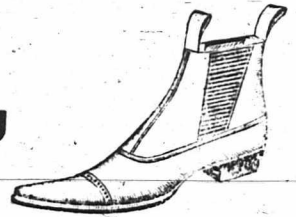
— **Szent Márton erkeilyének hazahozatala.** Mikes János gróf szombathelyi püspök már régebben lépéseket tett, hogy Szent Márton püspök erkeilyét, a melyek a toursi székesegyházban vannak elhelyezve, a szombathelyi egyháznak szerezhesse meg. A monda szerint ugyanis Szent Márton püspök Szombathelyen, a régi Sáriában született. A toursi érsek a mult héten értesítette Mikes püspököt, hogy az erkeilyek egy részét szivesen átengedi a szombathelyi székesegyháznak. Szombathelyen most a püspök vezetésével bizottság alakult, mely nagy zárandókocsapatot szervez az erkeilyek hazahozatalára. A zárandókocsopot június 8-án veszi át Toursban Szent Márton püspök erkeilyeit. Az erkeilyek hazahozatala alkalmaival országos jellegű egyházi ünnepeket rendeznek Szombathelyen.

— **A vasvári jegyző jubileuma.** Tretner Győző vasvári jegyzőt, a ki most töltötte be működésének 25 ik esztendőjét, meleg ünnepléssel részesítette Vasvár községe és társadalma. — Diszkrétgyűlés volt a városban, a melyen az erdemekben gazdag jegyzőt üdvözölték s érdemeit jegyzőkönyvbe örökítették meg. Este faklámenet, majd bankett volt a jubileáns tiszteltetésre, a melyen számos felköszöntő hangzott: el.

Ha cipőre van szüksége, forduljon **GOTTLIEB IZIDOR**

„TURUL” cipőraktárhoz,

hol a legjobb minőségű cipőket veheti be.

Eladó szőlő.
Somlóhegyen a Séd forrás mellett egy jókarban levő, 2000 □-öl területű szőlő, kellemes lakás és pincével, butorzat és pincefelszereléssel eladó. Felvilágosítást ad: Balogh Imréné Keszthely (Stein-villa) és Markus Gyula Jánosháza.

KÓFARAGÓ
es sírkő-raktár
Celledömök. Kossuth Lajos-utca

Dusan felszerelt sírkő-raktár Mindenféle kőfaragó munkák, szobrok, utikeresztek, templomi és építkezési munkák a legfontosabban elkészítetnek.

Tisztelettel:
SCHÜTZ GYULA
temetkezési vállalkozó és nagy butorraktár tulajdonos.

„Zorgorák”
Nagyszerűen használ mint utólráthetetlen „Rovar-irtó”

DEVESZER: Böhm József, Schlessinger Pál, Nay Pál, Spitzer Samu utóda: János s. Hercs. Vín Adolf, Mautner Zsigmond, Rise nberg. AJKA: László Antónia Mór. JÁNOSHÁZA: Kohn F. Fiai, Jánosházi Fogyasztási Szövetkezet, Sándor. CZELLDÖMÖLK: Lendler Samu Gayer Gyula, Horler SÜMEG: Márkus Salamon Fia, Beretsky Gyula.

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. :: Jánosháza.
Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

HEIN MARION
szószóhangszerkészítő
Szőkefőhővár, Kossuth Lajos-utca 2 szám

Ajánlja saját készítményű hangszereit: 6-8 10, 3-4-8, 2-4-8, 34-60-70

Iskola hegedűk, Harmonikák, Fuvolák, Gramofonok

Kilátóteret látom Pécs 1907. Bronzotrom Veszprém 1904.

CIMBALMOK:
Pedál nélkül 60 kor-tól fejlebb
Pedállal (salon cimb.) 120
Ezt évi jótállás.

ZONGORÁK:
600 kor-tól fejlebb.
500
140

Hangszerek részaffizitásra is kaphatók
Mindenféle hangszerejavítások szakemberrel és
lelkisemerelesen eszközöltetnek. Régi hangszerek
megjavítanak és becsaróltatnak. Az összes hang-
szerek alkatrészei kaphatók

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
KAUCSUK-KOMPOZÍCIÓVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLMEZ

STANZATTOL ÓVAKODJUNK!

Kollarit- bőrlemez.

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb fedéllemeze.

Végtelenül tartós.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mézslével bekenni nem kell.

Kapható Celledömökön: **HOFFMANN MIKSA** fakeskedőnél.